

Obsah

Předmluva (Jaromír Kubíček, Dušan Katuščák)	3
Knižní kultura – koncept a jeho zavádění (Grzegorz Nieć)	11
Úvod 12 Formování knižní kultury, začátky výzkumu knihy 13 Kláštery – kolébka evropské knižní kultury 14 Světská knižní kultura a další rozvoj vědy o knize 17 Knižní kultura – oblasti, aspekty a souvislosti 20 Kultura knihy – trh, autor, čtenář a zprostředkovatelé 22 Bibliofilie a její místo v knižní kultuře 28 Spolky a veřejná aktivita 30 Kniha jako artefakt 31 Veřejné sbírky a jejich zpřístupnění 31 Knižní kultura – mediální kultura 33 Shrnutí 34	
Vědecké informace a vědecká komunikace (Pavol Rankov)	37
Úvod 38 1 Pojmy vědecká komunikace a vědecká informace 38 2 Model vědecké komunikace 40 3 Prvky vědecké komunikace 41 Závěr 51	
Metadáta (Dušan Katuščák)	57
Úvod. Metadáta 58 MARC 21 ako štandard deskriptívnych metadát 66 Metadáta v digitálnom svete knižníc a iných informačných inštitúcií 78 Smart knižnice a nové platformy LSP 80 Dublin Core ako štandard metadát pre digitálne knižnice a repozitáre 81 Obrazové metadáta 84 Metadáta v Referenčnom modeli pre knižnice (LRM) 86 Entitno-relačný model IFLA LRM 89 RDA Entita 90 RES A WEMI V IFLA LRM 94 Entita WORK (DIELO; DÍLO) 96 Entita EXPRESSION (Vyjadrenie, Vyjádření) 98 Entita MANIFESTATION (VYKONANIE, PROVEDENÍ) 99 Entita ITEM (JEDNOTKA) 102 Entita AGENT 103 Entita NOMEN (Označenie) 104 Entita PLACE (MIESTO) 107 Entita TIME-SPAN (ČASOVÉ ROZPÄTIE) 108 Atribúty v LRM 109 Prepájanie dát (Linked data) 112	
Architektura knihoven v praxi (Lenka Dostálová, Libuše Foberová)	121
Architektura knihoven – stručný historický exkurs 122 Architektura knihoven v České republice 141 Knihovny ve 21. století 144 Metodické centrum pro výstavbu a rekonstrukci knihoven při MZK v Brně a jeho poslání 148 Aktuální normy a směrnice 152 Několik otázek k zamyšlení... 154	
Případová studie – projekt Černá kostka – Centrum digitalizace, vědy a inovací 155 Architektura knihoven na příkladu novostavby Moravskoslezské vědecké knihovny v Ostravě, tzv. Černé kostky – Centrum digitalizace, vědy a inovací 155	

| Nekonečný příběh Černé kostky 157 | Význam architektonické soutěže na novou knihovnu 159 | Stavební program 165 | Vybrané technické požadavky na knihovnu 167 | Na co pamatovat, když se vytváří stavební program 172 | Stavebním povolením a získáním grantových prostředků vše začíná 173 | Černá kostka – Centrum digitalizace, vědy a inovací, Studie proveditelnosti, verze 4, 20. 2. 2023 177 | Popis klíčových aktivit 179

Závěrem 181

Preventivní péče o knihovní fondy (Petra Vávrová) 189

Úvod 190 | Legislativní rámec ochrany a péče o knihovní fondy 192 | Trvalé uchování knihovních fondů v České republice 193 | Ochrana fyzického stavu knihovních fondů 195 | Průzkum fyzického stavu fondu 198 | Konzervátorské nebo restaurátorské zásahy 201 | Odkyselování knihovních fondů 202 | Výroba ochranných obalů 204 | Klimatické podmínky 205 | Národní program ochrany knihovních fondů 207 | Vybavení depozitářů – regály 208 | Manipulace s knihovními fondy 208 | Příprava knihovních fondů na výstavy 209 | Prevence či následné řešení havárií a živelních pohrom, katastrof, krizové plány 210 | Závěr 213

GDPR v knihovnách (Zuzana Šidlichovská) 217

Úvod 218 | Základní právní úprava ochrany a zpracování osobních údajů v knihovnách 218 | Základní pojmy GDPR 220 | Hlavní zásady GDPR 222 | Vymezení hlavních rolí dle GDPR 223 | Informační povinnost správců a zpracovatelů 224 | Práva subjektů údajů 224 | Smlouva o zpracování osobních údajů 225 | Postup při aplikaci požadavků GDPR do praxe knihoven 226 | Identifikace zpracování a účelů 227 | Zákonnost zpracování v knihovnách 229 | Závěr 237

Učící knihovník v knihovně pro děti a mládež (Pavlína Lišovská) 241

1 Vývojové fáze dětského čtenářství a možnosti jeho podpory v knihovnách 242 | 2 Knihovnické aktivity na podporu dětského čtenářství na celostátní úrovni 247 | 3 Učící knihovník – kompetenční rámec této profese 257 | 4 Spolupráce škol a knihoven 261 | 5 Knihovní fond v knihovně pro děti a mládež 269 | 6 Závěrem 273